

Finanțat de
Uniunea Europeană

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

RAPORT

PRIVIND PROCESUL DE
INTEGRARE EUROPEANĂ
PE CAPITOLELE
COORDONATE DE

MINISTERUL FINANTELOR

2025

www.mf.gov.md

Acest material a fost produs cu suportul financiar al Uniunii Europene. Conținutul acestuia reprezintă responsabilitatea exclusivă a Ministerului Finanțelor. Conținutul publicației aparține autorilor și nu reflectă în mod neapărat viziunea Uniunii Europene.

CUVÂNT ÎNAINTE DIN PARTEA SECRETAREI GENERALE ADJUNCTE A MINISTERULUI FINANTELOR

Anul 2025 a marcat o etapă de maturizare a procesului de integrare europeană a Republicii Moldova. După lansarea oficială a negocierilor de aderare în iunie 2024, eforturile autorităților s-au concentrat pe avansarea substanțială a procesului tehnic și instituțional, precum și pe ancorarea fermă a parcursului european în politicile publice naționale.

Un moment definitoriu al anului de raportare l-a constituit finalizarea procesului de screening bilateral, desfășurat în perioada iulie 2024 – septembrie 2025. Prin reuniunile de screening s-a prezentat evaluarea detaliată a gradului de aliniere a legislației și a capacităților administrative ale Republicii Moldova la Acquis-ul Uniunii Europene și s-a oferit o bază solidă pentru stabilirea priorităților de reformă și a etapelor următoare ale negocierilor. Concluziile screening-ului au orientat acțiunile Guvernului către domeniile cu impact sistemic, unde sunt necesare reforme structurale și investiții suplimentare.

În acest context, Guvernul Republicii Moldova a aprobat în mai 2025 Programul Național de Aderare la Uniunea Europeană pentru perioada 2025–2029 (PNA 2025-2029), fiind ulterior actualizat în decembrie 2025, document strategic care include angajamentele asumate în cadrul reuniunilor de screening, termene clare și responsabilități instituționale bine definite. Programul reprezintă principalul instrument de planificare și monitorizare a reformelor aferente procesului de aderare și reflectă angajamentul autorităților de a asigura coerența politicilor publice cu obiectivul integrării europene.

Totodată, anul 2025 a marcat intensificarea eforturilor de implementare a reformelor susținute prin Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027, contribuind la accelerarea modernizării administrației publice, consolidarea managementului finanțelor publice și creșterea rezilienței economice. Aceste instrumente oferă un cadru predictibil pentru realizarea reformelor structurale și pentru apropierea graduală de mecanismele economice și bugetare ale Uniunii Europene.

Ministerul Finanțelor, în cooperare cu celelalte autorități publice, a avut un rol central în coordonarea reformelor aferente capitolelor de negociere aflate în responsabilitatea sa, contribuind la consolidarea cadrului legislativ, consolidarea capacităților administrative și pregătirea instituțională pentru etapele următoare ale procesului de aderare.

Prin reformele promovate în domeniul fiscal, bugetar, vamal, al controlului financiar și al serviciilor financiare, achizițiilor publice, Ministerul Finanțelor contribuie direct la asigurarea stabilității macroeconomice și la crearea premiselor pentru integrarea deplină a Republicii Moldova în piața internă a Uniunii Europene.

Raportul de față reflectă progresele realizate în anul 2025 pe domeniile coordonate de Ministerul Finanțelor, evidențiind atât rezultatele obținute, cât și prioritățile pentru perioada următoare, într-o etapă decisivă a parcursului european al Republicii Moldova.

Cu apreciere,

Lidia ABABII

Secretară generală adjunctă a
Ministerului Finanțelor

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE DIN PARTEA SECRETAREI GENERALE ADJUNCTE A MINISTERULUI FINANTELOR	3
INTRODUCERE	5
1. REALIZĂRILE PE PARCURSUL ANULUI 2025 PE CAPITOLELE COORDO- NATE DE MINISTERUL FINANTELOR	8
1.1. Capitolul 4 „Libera circulație a capitalului”	9
1.2. Capitolul 5 „Achiziții publice”	10
1.3. Capitolul 9 „Servicii financiare”	11
1.4. Capitolul 16 „Fiscalitate”	12
1.5. Capitolul 17 „Politica economică și monetară”	13
1.6. Capitolul 29 „Uniunea vamală”	14
1.7. Capitolul 32 „Control financiar”	15
1.8. Capitolul 33 „Prevederi financiare și bugetare”	16
1.9. Managementul finanțelor publice	17
Clusterul III „Competitivitate și creșterea incluzivă”	18
2. PERSPECTIVE DE VIITOR	19
Anexa nr. 1: Progrese înregistrate pe capitolele coordonate de Ministerul Finanțelor	20
Anexa nr. 2: Progrese înregistrate pe capitolele din Clusterul III	22

INTRODUCERE

Prezentul Raport anual are ca obiectiv prezentarea progresului înregistrat de Ministerul Finanțelor (MF) în implementarea reformelor aferente procesului de aderare la Uniunea Europeană (UE) pe domeniile și capitolele de negociere aflate în responsabilitatea instituției pentru perioada anului 2025.

Raportul este elaborat în conformitate cu angajamentele asumate de Republica Moldova în cadrul procesului de aderare la UE și reflectă evoluțiile înregistrate în implementarea Acquis-ului UE, în corelare cu prioritățile stabilite în Programul Național de Aderare la UE 2025–2029¹ (PNA 2025-2029), Foile de parcurs² (criterii de referință în procesul de aderare a Republicii Moldova la UE) elaborate în contextul procesului de aderare, dar și angajamentele asumate conform Agendei de reforme³ și a recomandărilor formulate de Comisia Europeană în Raportul de extindere⁴.

Anul 2025 a reprezentat o etapă esențială în tranziția de la evaluarea nivelului de pregătire a Republicii Moldova, realizată în cadrul procesului de screening bilateral, către faza de implementare accelerată a reformelor necesare alinierii la acquis-ul UE. În acest context, activitatea MF s-a concentrat pe consolidarea cadrului normativ și instituțional, dezvoltarea capacităților administrative și operaționalizarea mecanismelor necesare aplicării eficiente a legislației armonizate.

Accentul principal al reformelor promovate în anul de raportare a vizat modernizarea managementului finanțelor publice, armonizarea legislației fiscale și vamale, precum și pe consolidarea mecanismelor de guvernanță fiscală și bugetară, consolidarea controlului financiar intern și extern, etc.

Raportul oferă o imagine de ansamblu structurată a progreselor realizate în 2025 aferente capitolelor de negociere coordonate de MF, evidențiind principalele realizări legislative și instituționale, nivelul de pregătire pentru aderare, prioritățile stabilite pentru perioada următoare, precum și provocările identificate în procesul de implementare a reformelor.

Totodată, documentul constituie un instrument de monitorizare internă și de informare, contribuind la asigurarea coerenței acțiunilor instituționale, la consolidarea coordonării interinstituționale și la susținerea dialogului cu instituțiile Uniunii Europene în etapa următoare a negocierilor de aderare.

MF deține un rol esențial în procesul de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, având responsabilitatea coordonării unui număr semnificativ de capitole de negociere care vizează funcționarea pieței interne, stabilitatea economică și financiară, gestionarea eficientă a finanțelor publice și protejarea intereselor financiare ale UE.

În conformitate cu cadrul instituțional național pentru coordonarea procesului de integrare europeană, MF asigură coordonarea următoarelor capitole de negociere: Capitolul 4 „Libera circulație a capitalului”, Capitolul 5 „Achiziții publice”, Capitolul 9 „Servicii financiare”, Capitolul 16 „Fiscalitate”, Capitolul 17 „Politica economică și monetară”, Capitolul 29 „Uniunea vamală”, Capitolul 32 „Control financiar” și Capitolul 33 „Prevederi financiare și bugetare”. Suplimentar, MF coordonează activitățile aferente blocului tematic (componentei) „Managementul finanțelor publice” din cadrul Capitolului „Reforma administrației publice” ce include măsuri pentru sporirea eficienței și transparenței în gestionarea resurselor financiare, asigurarea disciplinei bugetar-fiscale și îmbunătățirea cadrului normativ pentru planificarea și raportarea financiară și a Clusterului III „Competitivitate și creștere incluzivă”, ce cuprinde 8 capitole de negociere: Capitolul 10 „Societatea informațională și mass-media”; Capitolul 16 „Fiscalitate”; Capitolul 17 „Politica economică și monetară”; Capitolul 19 „Politica socială și ocuparea forței de muncă”; Capitolul 20 „Politica industrială și antreprenorială”; Capitolul 25 „Știință și cercetare”; Capitolul 26 „Educație și cultură”; Capitolul 29 „Uniunea vamală”.

¹ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=152627&lang=ro

² https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=148499&lang=ro

³ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=148501&lang=ro

⁴ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=148502&lang=ro

⁵ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=148353&lang=ro

⁶ <https://ie.mf.gov.md/>

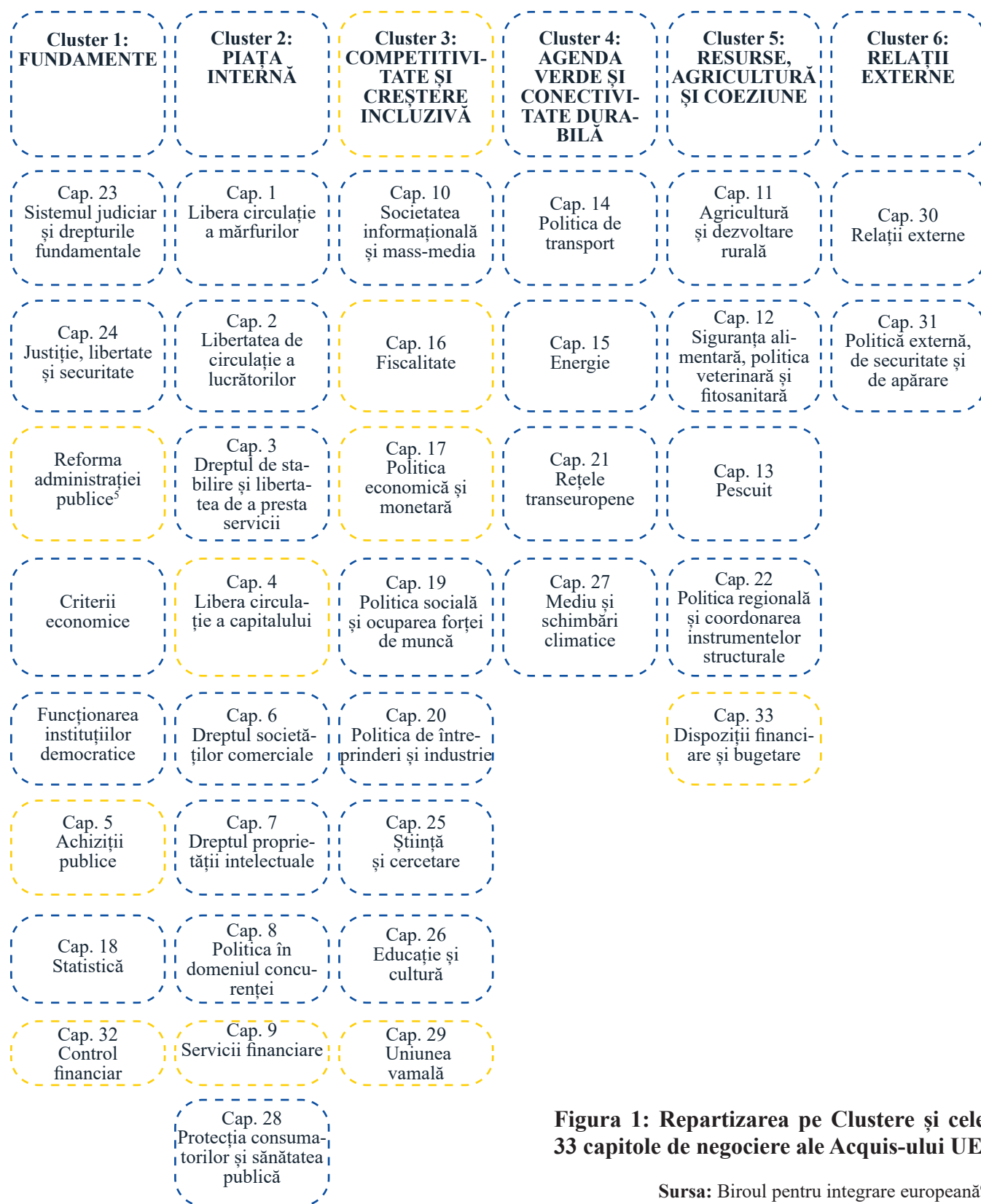

Figura 1: Repartizarea pe Clustere și cele 33 capitole de negociere ale Acquis-ului UE

Sursa: Biroul pentru integrare europeană⁶

⁵ din cadrul capitolului RAP, MF coordonează componenta MFP.

Prin eforturi coordonate și colaborarea strânsă între autoritățile naționale și instituțiile europene, țara a înregistrat progrese considerabile în procesul de negociere a aderării Republicii Moldova la UE. Un moment definitoriu al anului de raportare l-a constituit finalizarea reuniunilor de screening bilateral pentru capitolele coordonate de MF, proces care a permis evaluarea detaliată a gradului de aliniere a cadrului normativ și instituțional național la acquis-ul UE, precum și identificarea principalelor lacune și priorități de reformă pentru etapa următoare a negocierilor de aderare.

Tabelul 1: Reuniunile de screening bilateral

Capitolul de negociere	2024	2025
Componenta „Managementul finanțelor publice”	27/09/2024	
Capitolul 4 „Libera circulație a capitalului”	16/12/2024	
Capitolul 5 „Achiziții publice”	10-11/07/2024	
Capitolul 9 „Servicii financiare”		03-04/02/2025
Capitolul 16 „Fiscalitate”		15-16/05/2025
Capitolul 17 „Politica economică și monetară”		21/05/2025
Capitolul 29 „Uniunea vamală”		07/04/2025
Capitolul 32 „Control financiar”	14/10/2024	
Capitolul 33 „Prevederi financiare și bugetare”		22/09/2025

Sursa: Ministerul Finanțelor

Nivelul de pregătire pentru aderare și progresele înregistrate pe parcursul anului 2025 pe capitolele coordonate de MF, precum și componenta MFP și Clusterul III, evaluate de către Comisia Europeană, sunt reflectate în **Anexa nr. 1 și 2**.

1. REALIZĂRILE PE PARCURSUL ANULUI 2025 PE CAPITOLELE COORDONATE DE MINISTERUL FINANTELOR

Capitolul 4
Libera circulație a
capitalului

Capitolul 33
Prevederi
financiare și
bugetare

Capitolul 5
Achiziții
publice

Capitolul 32
Control
financiar

Capitolul 9
Servicii
financiare

Capitolul 29
Uniunea
vamală

Capitolul 16
Fiscalitate

Capitolul 17
Politica economică
și monetară

1.1. Capitolul 4 „Libera circulație a capitalului”

Capitolul 4 „Libera circulație a capitalului”

Capitolul 4 „Libera circulație a capitalului” se referă la asigurarea efectuării operațiunilor de plăți și a fluxurilor de capital atât în interiorul UE, cât și între statele membre și țările terțe, fără restricții, în condițiile unui cadru robust de supraveghere, transparență și prevenire a utilizării abuzive a fluxurilor financiare.

Beneficii pentru cetățeni:

- Cetățenii UE pot face plăți și pot investi în țările membre fără nicio restricție;
- Posibilitatea deschiderii unui cont de plăți în alte țări membre ale UE fără careva restricții;
- Posibilitatea de cumpărare a pachetelor de acțiuni ale companiilor din afara țării;
- Posibilitatea achiziționării produselor de asigurare (generale, de viață) de pe piața UE;
- Diversificarea oportunităților de investiții și garantarea libertății acestora, fapt ce va stimula creșterea economică;
- Oportunități convenabile și diversificate de finanțare pentru companii;
- Accesibilitate sporită a piețelor de capital din țările membre ale UE.

Realizări pe parcursul anului 2025:

- Aderarea la Zona Unică de Plăți în Euro (SEPA), ce permite efectuarea plăților fără numerar în Euro, către și dinspre spațiul european, mult mai sigur, rapid și la costuri mai mici pentru cetățenii Republicii Moldova;
- Consolidarea/Continuarea armonizării cadrului normativ privind serviciile de plată, autentificarea strictă a clienților și moneda electronică, pentru o piață a plăților mai sigură, eficientă și transparentă;
- Extinderea sistemului MIA Plăți Instant, pentru plățile P2G (plăți pentru servicii publice), ceea ce facilitează interacțiunea cu statul și achitățile pentru serviciile publice fără comisioane (sub anumite plafoane), doar cu numărul de telefon;
- Liberalizarea totală a operațiunilor valutare de capital aferente: a) intrări de capital: investiții directe, credite comerciale și financiare, asigurări de viață, garanții, instrumente financiare, operațiuni personale și conturi la bănci licențiate; b) ieșiri de capital: investiții directe, credite comerciale, asigurări de viață, etc;
- Extinderea listei operațiunilor cu instrumente financiare străine ce pot fi efectuate fără autorizarea Băncii Naționale a Moldovei - instrumente financiare cu scadența rămasă mai mare de 5 ani și care dispun de un rating de credit cel puțin de categoria AA/Aa atribuit de o agenție de rating de credit.

Priorități pentru anul 2026:

- Continuarea liberalizării fluxurilor de capital și a operațiunilor valutare;
- Consolidarea capacităților Serviciului pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor (SPCSB) întru asigurarea unei aplicări și implementări corecte și eficiente a cadrului normativ aferent prevenirii spălării banilor, precum și a transparenței privind beneficiarii efectivi;
- Continuarea eforturilor de aliniere a cadrului de reglementare național aferent sistemelor și serviciilor de plată la cele mai bune practici și standarde internaționale în domeniu.

1.2. Capitolul 5 „Achiziții publice”

Capitolul 5 „Achiziții publice”

Achizițiile publice reprezintă un domeniu esențial pentru funcționarea pieței interne a UE, reglementând modul în care autoritățile publice din statele membre achiziționează bunuri, servicii și lucrări.

Beneficii pentru cetățeni:

- Facilitarea concurenței loiale și accesul egal pe piața achizițiilor;
- Protecția intereselor publice;
- O mai mare eficiență în cheltuirea fondurilor publice;
- Achiziții publice realizate în mod responsabil și transparent, în beneficiul statului și al cetățenilor.

Realizări pe parcursul anului 2025:

- Consolidarea cadrului normativ național, prin alinierea la standardele europene, ceea ce contribuie la îmbunătățirea proceselor de achiziții publice și respectarea principiilor de bună guvernare în gestionarea resurselor publice;
- Elaborarea cadrului normativ aferent achizițiilor în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale introduce reguli mai clare privind desfășurarea procedurilor, evaluarea ofertelor și utilizarea criteriilor de atribuire bazate pe raportul calitate-preț;
- Aprobarea Procedurii privind constatarea faptului dacă o anumită activitate este sau nu expusă direct concurenței, care stabilește un mecanism clar de constatare a activităților expuse concurenței, și oferă entităților contractante posibilitatea de a aplica reguli mai flexibile atunci când activează pe piețe concurențiale, contribuind la eficientizarea proceselor și reducerea birocrăției;
- Punerea în aplicare a formularelor standard pentru publicarea anunțurilor în domeniul achizițiilor publice – ceea ce asigură uniformizarea și standardizarea informațiilor publicate, sporind transparența și comparabilitatea datelor;
- Instituirea mecanismului de certificare a specialiștilor în domeniul achizițiilor publice/sectoriale – fapt care instituie un sistem unitar de certificare, contribuind la profesionalizarea personalului și la aplicarea coerentă a legislației în domeniu;
- Aprobarea Regulamentului cu privire la modul de planificare a achizițiilor publice, care pune accent pe planificarea strategică și promovează integrarea criteriilor sociale, de mediu, de eficiență energetică și de inovare, orientând procesul spre o abordare sustenabilă;
- Actualizarea Programului național de dezvoltare a sistemului de achiziții publice pentru anii 2023-2027, aferent priorităților strategice și măsurile de reformă, asigurând adaptarea continuă a sistemului la necesitățile actuale și la angajamentele asumate;
- Realizarea activităților preliminare necesare dezvoltării noului sistem electronic de achiziții publice inclusiv aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Registrul de stat al achizițiilor publice” (e-Achiziții) care are drept obiectiv creșterea eficienței și transparenței procesului de achiziții publice, prin digitalizarea completă a tuturor etapelor, de la planificare și desfășurarea procedurilor până la executarea contractelor;
- Implementarea, în cooperare cu Organizația Centrală de Achiziții din Lituania, a proiectului de consolidare a capacităților instituționale în domeniul digitalizării achizițiilor publice centralizate, prin valorificarea experienței Lituaniei.

Priorități pentru anul 2026:

- Elaborarea cadrului normativ de punere în aplicare a Legii privind achizițiile publice (ce urmează să intre în vigoare în ianuarie 2027);
- Punerea în aplicare a Hotărârii Guvernului nr. 625/2023 cu privire la aprobarea Programului național pentru dezvoltarea sistemului de achiziții publice 2023-2027, cu accent pe profesionalizare și centralizare;
- Accelerarea proiectării și dezvoltării noului sistem electronic de achiziții publice.

1.3. Capitolul 9 „Servicii financiare”

Capitolul 9 „Servicii financiare”

Acquis-ul în domeniul serviciilor financiare reglementează aspectele esențiale ale autorizării, funcționării și supravegherii entităților financiare, precum și a pieței financiare. Principiile fundamentale care stau la baza acestui domeniu sunt „pașaportul unic” și „controlul țării de origine,” prin care entitățile financiare autorizate într-un stat membru al UE pot opera în alte state membre prin sucursale sau prin furnizarea de servicii transfrontaliere, precum și invers. Aceste principii se aplică în mod special în trei sectoare: servicii bancare, servicii de investiții și servicii de asigurări, asigurând un mediu reglementat și favorabil pentru funcționarea piețelor financiare în cadrul UE.

Beneficii pentru cetățeni:

- Consolidarea stabilității financiare;
- Încurajarea inovației (dezvoltarea și implementarea noilor tehnologii în domeniu);
- Dezvoltarea pieței financiare;
- Protecție mai bună a deponenților;
- Acces sporit la finanțare pe piețele de capital, inclusiv accesul la piețele internaționale.

Realizări pe parcursul anului 2025:

- Sporirea protecției deponenților prin creșterea graduală a sumei maxime garantate a depozitelor bancare, și anume la 200 000 MDL din 01 ianuarie 2025;
- Consolidarea protecției drepturilor consumatorilor de servicii financiare prin:
 - atribuirea mandatului respectiv doar unei singure autorități, și anume Comisiei Naționale a Pieței Financiare;
 - îmbunătățirea cadrului normativ în materie de creditare și servicii de asigurare în scopul protejării consumatorilor la etapa de contractare a unui credit sau a unui produs de asigurare.
- Consolidarea și îmbunătățirea cadrului de supraveghere al Băncii Naționale a Moldovei în raport cu entitățile supravegheate întru asigurarea stabilității sectorului financiar, transparenței și a libertății de a presta servicii financiare;
- Adoptarea unei strategii în scopul dezvoltării pieței de capital prin:
 - dezvoltarea noilor instrumente financiare;
 - modernizarea infrastructurii pieței de capital;
 - atragerea noilor investitori pe piață;
 - creșterea accesului companiilor la resurse de finanțare pe termen lung.

Priorități pentru anul 2026:

- Continuarea eforturilor de aliniere a legislației la acquis-ul UE în ceea ce privește reglementarea sectorului bancar, inclusiv redresarea și rezoluția băncilor și sistemele de garantare a depozitelor bancare;
- Intensificarea eforturilor de aliniere la acquis-ul UE în domeniul asigurărilor și al pensiilor ocupaționale, inclusiv Directiva IORP (Directiva privind instituțiile pentru furnizarea de pensii ocupaționale), Solvabilitate II și Directiva privind asigurarea auto;
- Continuarea eforturilor de aliniere a legislației la acquis-ul UE în ceea ce privește piața de capital, fondurile de investiții și serviciile de investiții, infrastructura piețelor financiare și finanțele digitale.

1.4. Capitolul 16 „Fiscalitate”

Capitolul 16 „Fiscalitate”

Acquis-ul UE privind impozitarea indirectă constă din legislația armonizată în domeniul taxei pe valoarea adăugată (TVA) și al accizelor. Acquis-ul UE în domeniul impozitării directe se referă la anumite aspecte ale impozitării corporative și ale taxei pe capital.

Beneficii pentru cetățeni:

- Dezvoltarea relațiilor economice externe;
- Un buget de stat sustenabil și echilibrat pentru acoperirea angajamentelor sociale, economice și de infrastructură a statului;
- Reguli clare de aplicare a legislației fiscale pentru investitorii din spațiul comunitar;
- Mediu concurențial echitabil și condiții îmbunătățite de conformare fiscală;
- Digitalizarea procesului de administrare fiscală.

Realizări pe parcursul anului 2025:

- Aprobarea Programului de dezvoltare a sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2025-2027 pentru eficientizarea administrării fiscale și îmbunătățirea accesului contribuabililor la servicii digitale moderne și sigure;
- Aprobarea Foii de parcurs și calendarul pentru asigurarea interoperabilității cu sistemele informaționale ale UE în scopul asigurării integrării graduale cu sistemele UE pentru creșterea transparenței și cooperării instituționale;
- Aprobarea, în coordonare cu Fondul Monetar Internațional (FMI), a Planului de acțiuni privind modernizarea activității de control pentru anii 2025-2029 pentru creșterea eficienței și transparenței controlului fiscal prin alinierea la bunele practici internaționale și orientarea spre prevenire și rezultate;
- Aprobarea Foii de parcurs privind implementarea standardelor minime a Cadrului Inclusiv Erodarea bazei impozabile și transferul profiturilor (BEPS) în scopul creării unui sistem fiscal transparent, echitabil și sustenabil, care să prevină pierderea bazei impozabile, să combată evaziunea și să consolideze stabilitatea economică;
- Valorificarea continuă a oportunităților oferite de UE în cadrul Programului „FISCALIS” prin participarea la 38 de evenimente (schimburi de experiență și instruiri specializate), inclusiv o vizită de studiu la Agenția Fiscală Suedeză, în scopul consolidării competențelor funcționarilor fiscali și preluarea bunelor practici europene prin valorificarea oportunităților oferite de UE;
- Realizarea primului eveniment în serie prin intermediul Instrumentului TAIEX aferent îmbunătățirii capacităților analitice ale funcționarilor fiscali pentru identificarea eficientă a contribuabililor cu risc de evaziune fiscală;
- Aderarea la Programul internațional „Tax inspectors without borders” destinat țărilor în curs de dezvoltare pentru suport în consolidarea capacităților de control și investigare fiscală prin cooperare internațională și asistență tehnică specializată.

Priorități pentru anul 2026:

- Consolidarea cadrului normativ prin alinierea în continuare a legislației privind accizele și TVA la standardele UE;
- Implementarea standardelor minime și acțiunilor prevăzute în Foaia de parcurs BEPS, precum și asigurarea conformării la standardele internaționale;
- Accelerarea procesului de digitalizare prin crearea infrastructurii de stocare și gestionare a datelor; dezvoltarea unui sistem automatizat de management al riscurilor de neconformare; digitalizarea serviciilor destinate contribuabililor și facilitarea schimbului internațional de informații între țările UE;
- Modernizarea activității de control fiscal prin implementarea acțiunilor din Planul aprobat de comun cu FMI; elaborarea unui nou Program de conformare, aliniat la bunele practici internaționale; consolidarea controlului fiscal bazat pe risc, prin creșterea ponderii controalelor la minimum 30% din totalul controalelor efectuate; dezvoltarea și eficientizarea sistemului de management a cazurilor.

1.5. Capitolul 17 „Politica economică și monetară”

Capitolul 17 „Politica economică și monetară”

Acquis-ul UE în domeniul politicii monetare conține reguli specifice care prevăd independența băncilor centrale din statele membre, interzicând finanțarea directă a sectorului public de către băncile centrale și interzicând accesul privilegiat al sectorului public la instituțiile financiare. Statele membre își coordonează politicile economice, inclusiv planurile de reformă structurală, și sunt supuse Pactului de Stabilitate și Creștere, precum și a procedurii de dezechilibru macroeconomic.

Beneficii pentru cetățeni:

- Creștere economică durabilă, într-un cadru legal transparent și ușor de anticipat;
- Bancă Națională independentă, care poate asigura stabilitate și predictibilitate;
- Finanțe publice gestionate eficient, responsabil și sustenabil;
- Statistici economice relevante și corecte, accesibile pentru toată lumea.

Realizări pe parcursul anului 2025:

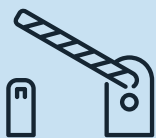
- Consolidarea independenței funcționale și financiare, inclusiv acordarea autonomiei operaționale a Băncii Naționale a Moldovei (BNM) asupra activelor sale; ajustarea cadrului legal aferent procesului de supraveghere a BNM; și includerea unui mandat explicit pentru stabilitatea financiară și politica macroprudențială a BNM;
- Asigurarea și menținerea stabilității prețurilor este obiectivul fundamental al BNM. Rata anuală a inflației, în luna decembrie 2025, a constituit 6,84 la sută, plasându-se ușor peste limita superioară a intervalului de variație de 1,5 puncte procentuale de la ținta inflației de 5,0 la sută, fapt datorat dinamicii prețurilor reglementate în contextul ajustării tarifului la gazul din rețea, la energia termică și la energia electrică;
- Participarea Republicii Moldova la Dialogul Economic și Financiar cu Uniunea Europeană (2025), în contextul aprofundării cooperării și alinierii la standardele europene în domeniul economic și fiscal-bugetar;
- Prezentarea Programului de Reformă Economică 2025–2027 către Comisia Europeană, document strategic privind prioritățile de politică economică și măsurile de asigurare a sustenabilității macroeconomice;
- Elaborarea și publicarea Raportului privind opțiunile de instituire a Consiliului Fiscal⁷;
- Aprobarea Instrucțiunii cu privire la întocmirea Notelor analitice privind rezultatele monitoringului financiar al activității economico-financiare a întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat și a Notei Riscurilor, asociate întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat precum și aplicarea instrumentului de testare la stres și prognoză.

Priorități pentru anul 2026:

- Continuarea consolidării independenței băncii centrale pentru a preveni interferența din partea Guvernului, Parlamentului și a altor părți terțe și, de asemenea, și consolidarea structurii de guvernanță și de luare a deciziilor prin ajustarea cadrului normativ aferent;
- Modificarea cadrului juridic pentru a se conforma pe deplin interdicției de finanțare monetară, în special prin împiedicarea deținerii majoritare a bursei de valori de către Banca Națională a României;
- Îmbunătățirea capacității de a elabora previziuni macroeconomice și fiscale, inclusiv proiecții pe termen lung ale cheltuielilor necesare pentru efectuarea unei analize a sustenabilității datoriei, precum și în domeniile pieței muncii și sectorului extern.

⁷ <https://www.mf.gov.md/ro/buget/transparen%C8%9Ba-bugetar%C4%83/guvern%C8%9Ba-bugetar-fiscal%C4%83>

1.6. Capitolul 29 „Uniunea vamală”

Capitolul 29 „Uniunea vamală”

Acquis-ul UE aferent acestui capitol este compus în principal din legislație direct aplicabilă, ce reglementează funcționarea uniunii vamale, protecția frontierelor externe, securitatea lanțului de aprovizionare și facilitarea comerțului legitim.

Beneficii pentru cetățeni:

- Infrastructură vamală modernă și digitalizată;
- Acces la proceduri vamale digitalizate și automatizate, intru diminuarea riscurilor de fraudă;
- Reducerea costurilor și timpilor de așteptare pentru mediul de afaceri;
- Facilitarea comerțului legitim;
- Legislația vamală eficientă și uniformă;
- Protejarea securității, sănătății și mediului prin controale eficiente la frontierele externe.

Realizări pe parcursul anului 2025:

- Continuarea armonizării Codului Vamal la regulamentele Uniunii Europene;
- Aderarea Republicii Moldova la Convenția privind regimul de tranzit comun și la Convenția privind simplificarea formalităților în comerțul cu mărfuri la 01 noiembrie 2025. Această aderare creează o „piață unică” fără sincope și conectată digital pentru mărfurile în tranzit, făcând comerțul pe întregul continent mai eficient și mai previzibil pentru toți cei implicați;
- Aderarea Republicii Moldova la Convenția internațională pentru simplificarea și armonizarea regimurilor vamale și la Protocolul de modificare a Convenției internaționale pentru simplificarea și armonizarea regimurilor vamale. Acesta este un pas cheie pentru modernizarea procedurilor vamale și facilitarea comerțului internațional;
- Digitalizarea procesului de depunere, obținere și gestionare a statului de Operator Economic Autorizat (e-AEO);
- Monitorizarea implementării Deciziei de recunoaștere reciprocă a operatorilor economici autorizați (AEO) între Republica Moldova și Uniunea Europeană;
- Implementarea Sistemului digital BQS (Border Queuing System) pentru traversare programată a frontierei;
- Implementarea și operaționalizarea Sistemului „Decizii Vamale” (Customs Decisions System – CDS) având drept consecință creșterea transparenței și predictibilității în procesul decizional vamal, reducerea birocrăției și a timpului de procesare pentru operatorii economici;
- Modernizarea infrastructurii punctelor de trecere a frontierei și implementarea controlului comun/coordonat la frontieră;
- Aprobarea Programului Național pentru Modernizarea și Armonizarea Sistemelor Informatice Vamale cu Sistemele Informatice ale Uniunii Europene pentru perioada 2025–2030;
- Digitalizarea procesului de declarare a trimerilor poștale internaționale;
- Digitalizarea procesului de depunere a solicitărilor pentru eliberare a certificatelor de origine preferențială a mărfurilor.

Priorități pentru anul 2026:

- Continuarea armonizării legislației vamale la Codul vamal al Uniunii și la legislația secundară corespunzătoare, precum și la alte acte ale legislației vamale a Uniunii, precum cele privind scutirile de la plata taxelor vamale, aplicarea vamală a drepturilor de proprietate intelectuală, bunurile culturale, numerarul, precursorii de droguri și bunurile cu dublă utilizare;
- Optimizarea procedurilor interne și asigurarea delegării adecvate a competențelor între birourile vamale centrale și regionale în conformitate cu principiul unei entități juridice unice, reducând autonomia birourilor vamale regionale;
- Luarea de măsuri în ceea ce privește funcțiile vamale cele mai vulnerabile la corupție, inclusiv rotația periodică a personalului care ocupă posturi sensibile și monitorizarea și evaluarea riguroasă a progreselor înregistrate în ceea ce privește măsurile anticorupție.

1.7. Capitolul 32 „Control financiar”

Capitolul 32 „Control financiar”

Capitolul conține patru domenii principale: control financiar public intern, audit extern, protecția intereselor financiare ale UE și protecția monedei euro împotriva contrafacerii. UE promovează reforma sistemelor naționale de guvernare pentru a îmbunătăți responsabilitatea managerială, gestionarea financiară solidă a veniturilor și cheltuielilor publice și auditul extern al fondurilor publice. Normele de control financiar urmează să asigure protecție împotriva fraudării fondurilor UE și contrafacerii monedei euro.

Beneficii pentru cetățeni:

- Utilizarea eficientă și transparentă a banilor publici;
- Sprijinirea bunei guvernări, prin stabilirea unor standarde înalte în gestionarea finanțelor publice;
- Prevenirea și combaterea fraudei și corupției;
- Promovarea creșterii economice, prin crearea unui mediu financiar mai stabil și transparent.

Realizări pe parcursul anului 2025:

- **Controlul financiar public intern:**
 - Consolidarea responsabilității manageriale în administrația publică centrală prin alinierea planurilor anuale la prioritățile strategice guvernamentale, introducerea sistemului de evaluare a performanței pe bază de indicatori (KPI), alinierea procesului de planificare strategică la cel de planificare bugetară, 95% din documentele de politici publice fiind estimate financiar;
 - Revizuirea Ghidului de management al riscurilor (inclusiv pentru riscurile de fraudă și corupție) și dezvoltarea Registrului electronic al riscurilor, integrat în sistemul informațional de monitorizare a performanțelor instituționale (SI „e-Monitorizare”);
 - Fortificarea auditului intern prin creșterea substanțială (73%) a resurselor de personal în ministere, acoperire completă la nivel central și dezvoltarea continuă a sistemului național de instruire și certificare, demararea exercițiului de pilotare a auditului intern prin asociere la nivelul administrației publice locale.
- **Audit extern:**
 - Consolidarea independenței organizaționale a Curții de Conturi a Republicii Moldova (CCRM) și extinderea cadrului strategic de dezvoltare instituțională până în anul 2027 (ce include inițiative de digitalizare, audit de performanță, creștere a impactului recomandărilor de audit);
 - Dezvoltarea capacităților profesionale ale auditorilor publici externi prin programe extinse de formare și certificare, inclusiv de cooperare internațională;
 - Creșterea impactului activității de audit prin raportarea sistematică a rezultatelor către Parlament și monitorizarea implementării recomandărilor prin instrumente digitale (SI „Audit CCRM”).
- **Protecția intereselor financiare ale UE:**
 - Operaționalizarea Sistemului Național Antifraudă, prin desemnarea Inspectoratului Control Financiar de Stat - punct național de contact pentru cooperarea cu OLAF, cu atribuții de coordonare, raportare și prevenire a fraudelor;
 - Stabilirea mecanismelor clare de cooperare și raportare prin semnarea acordurilor de colaborare instituționale.
- **Protecția monedei euro:**
 - Aderarea la Convenția internațională de la Geneva privind stoparea falsificării de monedă, fapt care presupune protejarea cetățenilor prin prevenirea circulației banilor falși, menținerea stabilității și încrederii în sistemul monetar și reducerea riscului de pierderi financiare pentru populație și economie.

Priorități pentru anul 2026:

- Asigurarea independenței financiare depline a Curții de Conturi prin adoptarea legislației necesare.
- Punerea în aplicare a Convenției de la Geneva din 1929 privind stoparea falsificării monedei.
- Asigurarea funcționării depline și eficiente a Serviciului de coordonare antifraudă și a rețelei naționale de coordonare antifraudă.

1.8. Capitolul 33 „Prevederi financiare și bugetare”

Capitolul 33 „Prevederi financiare și bugetare”

Capitolul prevede reguli privind resursele financiare („resurse proprii”) necesare finanțării bugetului UE. Aceste resurse includ: (I) resurse proprii tradiționale, în special taxe vamale; (II) resurse bazate pe taxa pe valoarea adăugată; (III) resurse bazate pe venitul național brut și, (IV) resurse bazate pe plastic nereciclat. Statele membre UE urmează să dispună de o capacitate administrativă adecvată pentru a coordona și a asigura corect calcularea, colectarea, plata și controlul resurselor proprii.

Beneficii pentru cetățeni:

- Eliminarea fraudelor și evaziunii fiscale;
- Lărgirea bazei fiscale și îmbunătățirea procesului de colectare a taxelor vamale;
- Îmbunătățirea datelor statistice pentru fundamentarea deciziilor în scopuri fiscale;
- Consolidarea capacităților de prognozare, administrare și colectare a taxelor și impozitelor;
- Dezvoltarea mecanismului de calculare și achitare a contribuției Republicii Moldova, în calitate de stat membru UE, la bugetul UE.

Realizări pe parcursul anului 2025:

- Instituirea Comitetului de coordonare pentru a pune în aplicare procesele administrative pentru un sistem de resurse proprii. Comitetul este format din reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, Serviciului Fiscal de Stat, Serviciului Vamal, Biroului Național de Statistică, Ministerului Mediului, Inspectoratului Control Financiar de Stat, Agenției de Mediu;
- Consolidarea capacităților instituționale, prin intermediul unui șir de evenimente, în ceea ce privește sistemul de resurse proprii al UE.

Priorități pentru anul 2026:

- Operaționalizarea Comitetului de coordonare pentru resursele proprii;
- Continuarea modernizării infrastructurii informatice pentru resursele proprii tradiționale;
- Accelerarea alinierii la acquis-ul UE, în special în ceea ce privește normele privind TVA și calcularea Venitului Național Brut.

1.9. Managementul finanțelor publice

Capitolul „Reforma administrației publice” Componenta „Managementul finanțelor publice”

Capitolul dedicat reformei administrației publice subliniază importanța unei administrații publice moderne, eficiente și transparente, adaptate standardelor europene. Capitolul privind RAP este structurat în 6 blocuri tematice (componente), fiecare având o arie de intervenție specifică și acțiuni prioritare pentru modernizarea administrației publice ca: cadrul strategic al RAP; dezvoltarea și coordonarea politicilor publice; serviciul public și managementul resurselor umane; organizare, responsabilitate și supraveghere; prestarea serviciilor publice și managementul finanțelor publice, componenta coordonată de către MF, ce va asigura instituirea unui sistem prin care resursele financiare sunt planificate, direcționate și controlate, pentru a permite și a influența îndeplinirea eficientă și eficace a obiectivelor publice. MFP este esențial în gestionarea economică și în furnizarea de servicii publice eficiente și durabile.

Beneficii pentru cetățeni:

- Sustenabilitatea finanțelor publice;
- Sporirea eficienței, performanței și transparenței finanțelor publice;
- Asigurarea stabilității bugetului public național pe termen mediu;
- Respectarea calendarului bugetar;
- Asigurarea durabilității proiectelor de investiții publice;
- Alocarea resurselor financiare publice în strânsă corelare cu prioritățile de politici și limitele de cheltuieli stabilite în Cadrul bugetar pe termen mediu;
- Asigurarea disciplinei bugetar-fiscale generale;
- Instituirea unui sistem adecvat de contabilitate și de raportare în sector bugetar.

Realizări pe parcursul anului 2025:

- Instituționalizarea grupului de lucru pentru monitorizarea implementării Strategiei 2023-2030 de dezvoltare a managementului finanțelor publice, cu organizarea primei ședințe a acestuia în decembrie 2025;
- Asigurarea în continuare a transparenței finanțelor publice. Conform Raportului Open Budget Survey, la capitolul transparență bugetară Republica Moldova a obținut un scor de 81 din 100, indicând un nivel avansat de acces al publicului la informațiile bugetare;
- Punerea în aplicare a noului sistem de gestionare a investițiilor publice, inclusiv prin intermediul unui sistem de aplicații online⁸;
- Introducerea prevederilor legale privind instituirea procesului de revizuire a cheltuielilor cel puțin o dată la șapte ani. În urma punerii în aplicare a dispozițiilor legale privind procesul de revizuire a cheltuielilor, resursele bugetare care nu sunt utilizate în mod economic, eficient și eficace vor fi direcționate către implementarea de măsuri de îmbunătățire a eficienței cheltuielilor, în conformitate cu prioritățile și obiectivele strategice ale Guvernului;
- Elaborarea și aprobarea primului set de Standarde Naționale de Contabilitate pentru Sectorul Public, bazat pe IPSAS, ceea ce va spori transparența și controlul asupra banilor publici prin evidență mai completă a activelor, datoriilor și riscurilor și o imagine mai realistă a situației financiare a statului. Următoarele seturi vor fi elaborate în perioada 2026-2027;
- Ajustarea și publicarea pe site-ul oficial al MF a rapoartelor detaliate privind execuția bugetară pentru anii 2023 și 2024, care reflectă conturile bugetare și date privind administrația publică, inclusiv unitățile bugetare⁹;
- Consolidarea capacităților privind prognozarea veniturilor bugetare, ceea ce va contribui la îmbunătățirea credibilității și acurateței bugetului, la disciplina fiscală și la controlul deficitului, pentru o alocare mai eficientă a resurselor și o planificare mai bună pe termen mediu.
- Aprobarea Programului privind managementul datoriei pe termen mediu (2026-2028)¹⁰. Programul definește indicatorii de risc și de sustenabilitate, precum și măsurile necesare pentru a asigura o gestionare eficientă și sustenabilă a datoriei administrației centrale.

Priorități pentru anul 2026:

- Consolidarea capacității instituționale a Ministerului Finanțelor;
- Ajustarea calendarului bugetar;
- Aprobarea metodologiei aferente revizuirii cheltuielilor;
- Continuarea procesului de optimizare a numărului de unități de cheltuieli directe (Org 1).

⁸ lista acestora poate fi accesată la următorul link: <https://rpic.gov.md>

⁹ <https://mf.gov.md/ro/trezorerie/rapoarte-privind-executarea-bugetului/rapoarte-anuale>

¹⁰ Aprobată prin Decizia Guvernului nr. 838/2025

Clusterul III „Competitivitate și creșterea incluzivă”

Clusterul III „Competitivitate și creșterea incluzivă” are drept scop sprijinirea competitivității și creșterii inclusive a RM prin alinierea reglementărilor și politicilor naționale la standardele UE. Obiectivele includ: modernizarea digitală, îmbunătățirea eficienței fiscale, consolidarea politicilor economice și sociale, susținerea cercetării și educației, precum și integrarea treptată în Uniunea Vamală Europeană.

Capitolele din cadrul Clusterului III

- Capitolul 10 „Societatea informațională și mass-media;”
- Capitolul 16 „Fiscalitate;”
- Capitolul 17 „Politica economică și monetară;”
- Capitolul 19 „Politica socială și ocuparea forței de muncă;”
- Capitolul 20 „Politica de întreprinderi și industrie;”
- Capitolul 25 „Știință și cercetare;”
- Capitolul 26 „Educație și cultură;”
- Capitolul 29 „Uniunea vamală.”

Realizări pe parcursul anului 2025:

- În vederea consolidării capacităților instituționale necesare procesului de negociere și alinierii la acquis-ul UE, reprezentanții MF și instituțiilor subordonate au participat, pe parcursul anului 2025, la programe de instruire și dezvoltare profesională organizate în cadrul programului dedicat funcționarilor publici din statele candidate, desfășurate în cadrul College of Europe (*Natolin, Republica Polonă*). Activitățile au vizat aprofundarea aspectelor tehnice aferente Capitolului 16 „Fiscalitate”¹¹, Capitolului 17 „Politica economică și monetară”¹² și Capitolului 29 „Uniunea vamală”, inclusiv analiza cerințelor acquis-ului UE, bunele practici ale statelor membre și pregătirea pentru etapele ulterioare ale negocierilor de aderare;
- Participarea la aceste programe a contribuit la consolidarea expertizei instituționale în domeniul armonizării legislației fiscale, coordonării politicilor economice și aplicării mecanismelor de guvernare economică ale UE, sprijinind astfel procesul de pregătire a Republicii Moldova pentru asumarea obligațiilor ce decurg din calitatea de stat membru al UE.

Progresul înregistrat, conform Raportului de extindere a CE, pe parcursul anului 2025 se prezintă în Anexa nr.2.

¹¹ <https://customs.gov.md/en/articles/institutiile-cheie-ale-republicii-moldova-in-domeniul-vamal-si-fiscal-participa-la-un-program-international-de-instruire-dedicat-pregatirii-pentru-aderarea-la-uniunea-europeana-2866-ro>

¹² <https://www.gov.pl/web/republicamoldova/polonia-mprtete-republicii-moldova-experiena-sa-n-procesul-de-aderare-la-uniunea-european>

2. PERSPECTIVE DE VIITOR

Colaborarea strânsă dintre autoritățile și instituțiile naționale, instituțiile UE și partenerii externi de dezvoltare va rămâne un element esențial pentru avansarea procesului de integrare europeană. Implementarea coerentă și consecventă a reformelor asumate va contribui la consolidarea capacității instituționale, la creșterea rezilienței economice și la asigurarea funcționării eficiente a mecanismelor de guvernanță publică, în conformitate cu standardele UE.

Prioritățile MF pentru perioada anului 2026 în domeniul integrării europene vizează continuarea și aprofundarea procesului de aderare, cu accent pe:

- ✔ continuarea procesului de aliniere a cadrului legislativ și instituțional la acquis-ul UE prin implementarea angajamentelor asumate în documentele strategice naționale (PNA 2025–2029¹³, Agenda de reforme 2025–2027¹⁴, Foile de parcurs¹⁵), accelerarea alinierii cadrului legislativ și instituțional pe domeniile de competență ale MF și asigurarea coerenței procesului de transpunere și implementare a legislației europene;
- ✔ digitalizarea și modernizarea proceselor în domeniul finanțelor publice prin dezvoltarea și modernizarea sistemelor informaționale pentru creșterea eficienței, transparenței și trasabilității proceselor bugetar-fiscale, precum și asigurarea interoperabilității sistemelor informaționale;
- ✔ consolidarea capacităților instituționale pentru implementarea eficientă a reformelor, inclusiv prin instruirea personalului implicat în procesul de integrare europeană, consolidarea mecanismelor instituționale de coordonare, monitorizare și raportare a reformelor, precum și eficientizarea proceselor interne și adaptarea structurilor instituționale la cerințele procesului de aderare;
- ✔ consolidarea cooperării cu instituțiile UE și partenerii externi de dezvoltare prin intensificarea dialogului în cadrul negocierilor de aderare și al etapelor post-screening, promovarea schimbului de experiență și preluarea bunelor practici europene, precum și valorificarea asistenței financiare și tehnice externe disponibile;

Suplimentar, MF va continua să promoveze reforme care să asigure stabilitate economică și competitivitate, sprijinind astfel dezvoltarea durabilă a Republicii Moldova.

¹³ 200 acțiuni de responsabilitatea Ministerului Finanțelor

¹⁴ 24 măsuri și 77 de livrabile de responsabilitatea Ministerului Finanțelor

¹⁵ 37 acțiuni/măsuri de responsabilitatea Ministerului Finanțelor

ANEXA NR. 1:

PROGRESE ÎNREGISTRATE PE CAPITOLELE COORDONATE
DE MINISTERUL FINANTELOR

Clusterul 1
Valori fundamentale

Capitolul 5
Achiziții publice

Capitolul 32
Control financiar

Nivelul de pregătire 2023

Nivelul de pregătire 2024

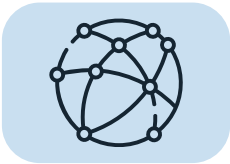
Nivelul de pregătire 2025

Progresul înregistrat 2024-2025

Clusterul 2
Piața internă

Capitolul 4
Libera circulație a capitalului

Capitolul 9
Servicii financiare

Nivelul de pregătire 2023

Nivelul de pregătire 2024

Nivelul de pregătire 2025

Progresul înregistrat 2024-2025

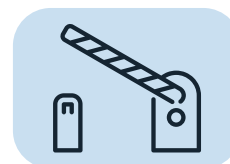
Clusterul 3 Competitivitate și Creștere Inclusivă

Capitolul 16
Fiscalitate

Capitolul 17
Politica economică
și monetară

Capitolul 29
Uniunea vamală

Nivelul de pregătire 2023

Nivelul de pregătire 2024

Nivelul de pregătire 2025

Progresul înregistrat 2024-2025

Clusterul 5 Resurse naturale, agricultură și coeziune

Capitolul 33
Prevederi financiare și
bugetare

Nivelul de pregătire 2023

Nivelul de pregătire 2024

Nivelul de pregătire 2025

Progresul înregistrat 2024-2025

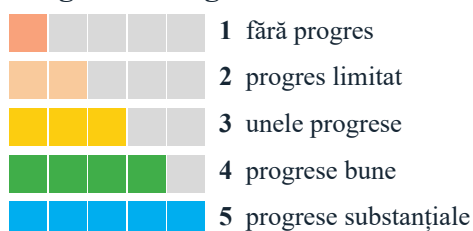
Sursa: [Raportul de extindere 2025](#)

Legendă

Nivel de pregătire

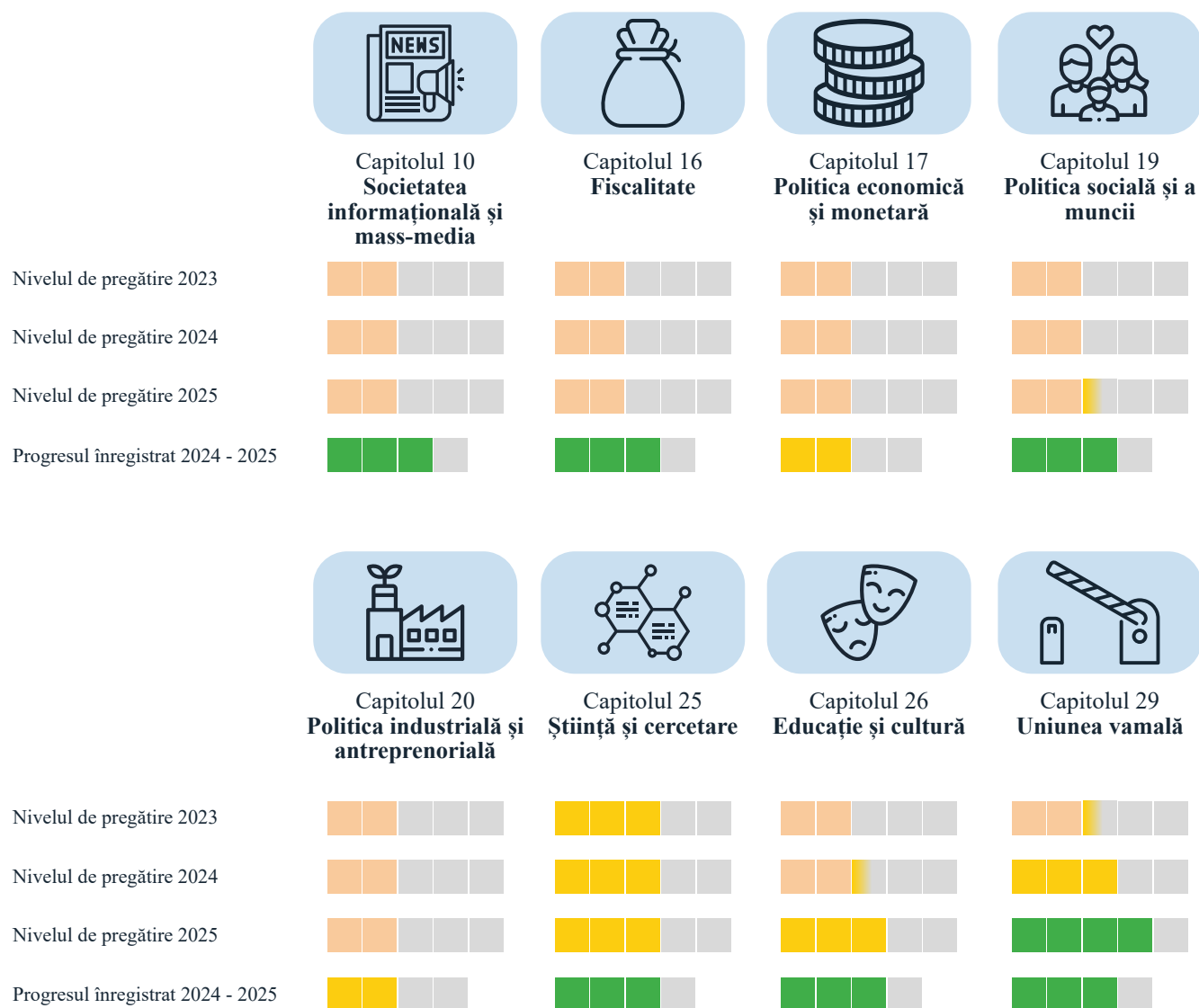
Progresul înregistrat

ANEXA NR. 2:

PROGRESE ÎNREGISTRATE PE CAPITOLELE DIN CLUSTERUL III

Clusterul 3 Competitivitate și Creștere Inclusivă

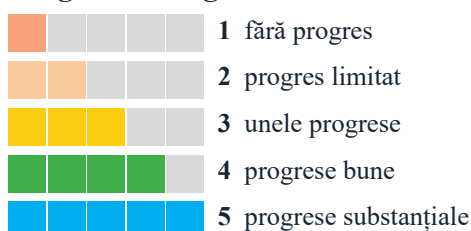
Sursa: [Raportul de extindere 2025](#)

Legendă

Nivel de pregătire

Progresul înregistrat

Ministerul Finanțelor

str. Constantin Tănase 7,
mun. Chișinău MD-2005,
Republica Moldova